

Ломакіна Л.В.

*Національний технічний університет України "Київський політехнічний
інститут"*

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ НА УРОЦІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ТЕХНІЧНОМУ ВУЗІ

Зростання ролі комунікативної компетенції в сучасному інженерному професійному співтоваристві призвело до збільшення значущості іншомовної підготовки в системі вузівської освіти. Розширення міжнародного співробітництва, необхідність встановлення нових ділових контактів і ефективної підтримки вже наявних, вимагають від фахівців, інженерів, менеджерів і вчених технічних спеціальностей активного володіння, принаймні, однією іноземною мовою.

Важливою ознакою сьогодення є і те, що студенти технічних вузів самі приходять до розуміння необхідності вивчення іноземної мови. Навчання основам ділової комунікації, володіння діловою англійською є актуальним завданням у сфері підготовки студентів технічного факультету. Безсумнівно, що багато випускників мріють знайти роботу в престижних вітчизняних і зарубіжних компаніях.

Багаторічний досвід навчання студентів показав, що високий рівень володіння загальнотехнічною англійською, англійською мовою професійного спрямування, а також діловою англійською надає чудові шанси співробітнику компанії зайняти гідне місце в компанії і зарекомендувати себе як серйозного і цінного співробітника. Таким чином, студенти технічного факультету, маючи не тільки уроки загальнотехнічної але й англійської мови професійного спрямування та ділової англійської мови, отримують прекрасну можливість закласти основи своєї успішної кар'єри ще у вузі. Нажаль, перед викладачами та студентами технічних вузів як і раніше стоїть проблема обмеженості кількості навчальних годин.

Отже, в даних умовах повинні використовуватися саме ті навчальні методи і технології, застосування яких дозволить самим раціональним чином

використовувати аудиторні навчальні години і час, відведений на самостійну роботу студентів. Такими навчальними методиками можна назвати метод аналізу конкретних прикладів (case-study method) та деякі технології при роботі з фільмом.

Суть методу аналізу конкретних прикладів полягає у використанні в навчальному процесі описів конкретних ситуацій, проблем, умов з життя організацій, людей або окремих індивідуумів, що орієнтують студентів на формулювання проблеми і пошук варіантів її вирішення з наступним розбором на навчальних заняттях. Таким чином, даний метод передбачає ретельний аналіз конкретної ситуації (в організації, в міжособистісних чи професійних відносинах, в суспільстві або культурі). Для проведення такого аналізу студентам, як правило, надається інформація структурована таким чином: 1) введення або фоновий опис ситуації; 2) опис події, що сталася або проблеми, що склалася; 3) варіанти прийнятих рішень та заходів (для їх подальшого групового або парного обговорення та індивідуальних міркувань).

Приклади, що відбираються для роботи з даним методом при навчанні студентів технічних вузів іноземної мови, повинні бути аналогічні реальним робочим ситуаціям і поширеним проблемам і задачам, з якими стикається фахівець у одержуваній ним професії.

Навчальні завдання повинні бути розроблені таким чином, щоб студенти були максимально залучені у вивчення задачі, що стоїть перед ними, та яка не повинна мати однозначного рішення. Зазвичай така робота має груповий характер і здійснюється у вигляді дискусії, в ході якої студенти відстоюють свої думки, аргументуючи їх наявними даними з проблемної ситуації. У ході своїх міркувань вони можуть застосовувати знання про рішення подібних ситуацій, що отримані раніше на заняттях з іноземної мови або з інших предметів, а також спиратися на свій досвід, моральні установки і здоровий глузд.

Як правило, робота з аналізу конкретних прикладів завершується індивідуальним письмовим завданням, що відображає реальний світ ділової та професійної документації або кореспонденції.

Сучасне викладання англійської мови неможливо собі уявити без широкого та активного використання технічних засобів. У зв'язку з цим пропоную розглянути, як можна використовувати разом з вищезазначеним методом ресурси кіно в підготовці фахівців.

Викладачу необхідно враховувати, насамперед, інтереси студентів, щоб підвищити їх мотивацію і підбирати ті відеоматеріали, які максимально відповідають діловим запитам і рівню їхньої лінгвістичної підготовки. До числа переваг використання фільмів на занятті варто віднести те, що студенти можуть ще й бачити дійових осіб, а не тільки чути, як це відбувається при аудіюванні.

Спостереження за невербалікою персонажів, навколишнім оточенням, зовнішнім виглядом співрозмовників допомагає швидше і якісніше зрозуміти ситуацію. Недоліками використання відео на занятті може служити те, що студенти можуть поставитися до перегляду як до перегляду ТБ, некритично і розслаблено. Тому викладачеві треба так налаштувати і підготувати студентів, щоб вони були активно залучені як до перегляду та змісту того, що ними переглядається, так і до мови, що використовується.

При роботі з відеоматеріалами можна використовувати такі види завдань:

1. Програти відео без звуку: студенти та викладач обговорюють, що вони бачать на екрані і як це допомагає їм зрозуміти, що відбувається. Потім їм належить здогадатися, про що дійсно можуть говорити персонажі. У висновку можна перевірити, наскільки вдалими були висловлені припущення.

2. Програти звуковий ряд сюжету, вимкнувши зображення. Під час прослуховування сюжету студенти повинні здогадатися, де знаходяться герої фільму, що відбувається навколо них, чим вони займаються і т.п. Обговоривши вищезазначені питання, викладач може включити відеоряд разом зі звуком, група має можливість перевірити себе.

3. Використовувати стоп-кадр, викладач натискає на кнопку паузи і запитує студентів, що може статися далі. Студентам необхідно спрогнозувати подальші події і той мовний матеріал, який може використовуватися в сюжеті.

4. Розділити групу студентів на 2 підгрупи. У ході даного завдання половина групи сидить обличчям до екрану, друга - спиною до екрану. Перша група описує візуальні образи для другої підгрупи.

З урахуванням вищесказаного, на прикладі застосування деяких технологій при роботі з фільмом, хочеться відзначити методичну майстерність авторів у підготовці відео курсу до навчального посібника Market Leader Intermediate. Даний курс дозволяє студентам не тільки спостерігати за використанням лексико-граматичного матеріалу, що ними вивчається, а й сформуванню уявлення про різні ситуації, що виникають у діловому спілкуванні. Кожен розділ даного посібника побудований систематично і включає в себе такі види завдань:

1. Briefing. На даному етапі студенти вникають в ділову ситуацію, основні питання, основний вокабуляр до фільму, який належить переглянути. Тут можуть бути представлені статті, інтернет-сторінки, рекламні оголошення, електронні листи і т.ін., тобто ті матеріали, які допомагають зрозуміти суть проблеми.

2. Talking points. Студенти повинні висловити свою точку зору щодо запропонованих ділових питань.

3. Video on. У даному виді роботи представлені завдання, які допомагають студентам зрозуміти мову і зміст фільму.

4. Character assessment. Студенти повинні дати оцінку персонажам фільму, відносинам, діловій комунікації, показаній у відео матеріалі.

5. Video vocabulary передбачає більш детальний розбір лексики з фільму і активну роботу з нею, з неодмінним введенням її в мову студентів.

6. Business assignment надає можливість студентам програти рольові ігри на основі переглянутого фільму. При цьому студенти, отримують можливість практикувати такі базові ділові навички, як ведення переговорів, презентацій, ділових зустрічей і т.ін.

Слід відмітити, що використання відеоматеріалів на занятті дозволяє вирішити цілий ряд навчальних завдань, таких як оволодіння лексичним матеріалом професійної і бізнес-комунікації та діловими навичками, без яких неможливо уявити собі ділову комунікацію та успішну кар'єру в компанії.

Література

1. Jeremy Harmer. How to teach English. Pearson Longman. 2007.
2. Market Leader Video. Market Leader Intermediate New Edition Course Book Pearson Education.